పితృ హృదయము

ఆ మాట విన్న తరువాత వెంకట్రామయ్య నిలువునా నీరయిపోయినాడు.
కాలిక్రింద భూమి కదలిపోతోంది! భూకంపము వచ్చిందా? తాను ఆ ఇంట్లో అన్ని
సామాన్లతోటి గిర్రున తిరిగిపోతున్నా డేమిటి? విశాలఫాలముమీద ముత్యాలులా
జాలువారుతున్న స్వేదబిందువులను ఆయన తుడుచుకున్నాడు.

శేషమ్మ సౌందర్యరాసి! అనన్యము. అప్రతిమానమూ అయిన ఆమె
సుందరాకారము ఆభరణాలకే ఆభరణమై దేదీప్యమానంగా ఉండేది. తల్లి చని
పోయిన తరువాత తల్లీ తండ్రీ తానే అయి, మూడునెలల పసికూనను పెంచి పెద్ద
దాన్నిచేసి, తన స్థితిగతులకు తగినట్లు, ఆ రోజుల్లో, బి. కామ్. ప్యాసయిన అల్లు
డిని. కొద్దిపాటి ఆస్తితో. వెతకితెచ్చి ఐదురోజులపెళ్లి వైభవంతో చేశాడు. తల్లి
చనిపోయినా పిల్ల కేలోపము కలుగనీయకుండా తల్లి నగలన్నీ పిల్లకిచ్చి, కూతు
రినీ అల్లుడిని తృప్తిపరచి, అమ్మాయిని అత్తవారింటికి పంపాడు. అది ఆరేళ్ళ
నాటి మాట.

*　　*　　*　　*　　*

అత్తవారింటికి వెళ్ళిన దగ్గర్నుంచి తన గారాబుశేషు తిరిగి తన గడప
త్రొక్కలేదు. మూడు పురుళ్ళయినవి. తాను ఏడాదికో ఆరు నెలలకో వెళ్ళి చూడ
టమేగాని ముద్దు మనుమలతో తనయిల్లు ఒక్కసారయినా కళకళ లాడలేదు.
ఎక్కడున్నా బాగుంటటమేకదా కావలసింది? అలాగే వీలుగా ఉన్నప్పుడు తాను
వెళ్ళి చూసీ. తన వాళ్ళను ఎవరినయినా పంపీ, క్షేమము తెలుసుకుంటున్నాడు. ఈ
సారి ఆమె కబురు తెలిసి నాలుగు నెలలయింది. ఎన్ని ఉత్తరాలు వ్రాసినా జవాబే
ఇవ్వదాయెను! ఆ స్థితిలో తన గారాబు శేషు పెనిమిటి మాధవరావు పూనాలో
మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకొని నూతన వధువుతో హోటల్లో దిగాడని కబురు!

"బావా! నీవు మన మాధవరావును ఎరుగుదువుగా! బాగా పరకాయించి చూశావా? మనవాడవునో కాదో?" మనసు ఇంకా స్థిరపరచుకోలేక అడిగాడు.

"అయ్యో! అంత పొరపడుతానుటయ్యా? మాధవరావును నేను ఎరుగక పోవటమేమిటి? బాగానేఉంది! తన స్నేహితులకు ఆ వధువును నా ముందరే పరిచయము చేస్తున్నాడు 'మిసెస్ మాధవరా'వని. కాని అతడు నన్ను బాగా గుర్తుపట్టినట్లు లేదు. బావా! నా కళ్ళతో నేను చూసిన దృశ్యముగాని ఇంకొకరు చెప్పిన మాట కాదు. నీ కూతురికి కష్టమొస్తే ఒకటీ, నా కూతురికి కష్టమొస్తే ఒకటీనా? గాలికబురు చెప్పి నిన్ను క్రుంగదీస్తావా?" అన్నాడు బావమరిది కామయ్య.

"ఏడువకపోయినాడు! పరిచయము చేస్తున్నాడా నలుగురితో? శేషునీ, ఇద్దరు పిల్లలనీ ఏం చేద్దామని ఉద్దేశ్యము? ఆ చేసుకొనేదానికయినా సిగ్గులేదా కుటుంబీకుడిని పెళ్ళిచేసుకోవటానికి!" ఆపాదమస్తకమూ వణకిపోయాడు. ఉత్తరీయంతో కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు వెంకట్రామయ్య.

"ఇదుగో బావా! మన బంగారము మంచిదయితే కదూ కంసాలివాడిని తిట్టటము? అతనినన్న లాభములేదు. అయినా దానికి సుఖపడే గీత, యోగమూ, ఉంటే బ్రహ్మ అయినా అడ్డం రాలేదు" అన్నాడు కామయ్య వేదాంతదృష్టితో.

"ఇంతకూ నేను బ్రతికిఉండటము వచ్చింది పెద్ద ఇబ్బంది. పెద్దవాళు ఉండటము సుఖానికి కాదు."

"బావా! నేను వెళ్ళవస్తాను. ఊరికే విచారపడి ఆరోగ్యం చెడగొట్టుకోకు. ఏం లాభము?"

ఇంకా విచారమేమిటి? నిండా మునిగినవాడికి చలేమిటి? అసలు తన గారాబుశేషు ఈ మాట వింటే బ్రతుకుతుందా? కళ్ళు రెండు మూసుకున్నాడు బాధకొద్దీ.

*   *   *   *   *

"శేషూ! కులాసాయేనా? పిల్లలేరీ?" అంటూ ఉదయము బండిలో దిగిన వెంకట్రామయ్య శేషమ్మ ముఖము తేరిపార చూశాడు.

"ఆ! అంతా క్షేమమే బాబూ. పిన్ని, పిల్లలు కులాసాయేనా? వస్తూ, ఉత్తరమయినా వ్రాశావుకావేం బాబూ?" అంటూ లోపలికి తీసుకొనివెళ్ళి కాఫీ ఇచ్చింది.

మిసమిసలాడుతూ నిండు యౌవనములో ఉన్న శేషు ఈసారి తాను చూచే సరికల్లా క్షయపాతకురాలయి కంఠగతప్రాణ అయిపోయింది! ఎన్ని ఉత్తరాలు వ్రాసినా జవాబే లేదాయెను!

"శేషూ, ఏమిటమ్మా మరీ ఇట్లా అయిపోయావు? ఏదన్నా అబ్బా? మందేమయినా తీసుకుంటున్నావా? నాకు ఉత్తరంముక్క వ్రాయవెందుకమ్మా" అంటూ పెట్టెతెరచి చీరె, రవికెలబట్టలు. పిల్లలకు బొమ్మలు తీసియిచ్చాడు.

"శేషూ! మొన్న పుట్టిన తమ్ముడు ఎట్లాఉన్నాడో చూశావా? వాడి ఫొటో ఇదిగో, మీ పిన్ని నిన్ను రోజూ జ్ఞాపకం చేస్తూఉంటుంది! వాడంతా నీ పోలికే నట-నంకరనవ్వులు, బుగ్గన సొట్ట తల ఒరగపెట్టి నడవటము - అంతా నీవేనని శేషయ్య అనే పిలుస్తుంది."

"బాబూ! పోనీ, వాళ్ళను తీసుకొని రాకపోయినావా? నేను పిన్నిని చూసి ఆరేళ్ళయింది. అమ్మాయి బాగుందా? స్కూలుకు పంపుతున్నారా" అన్నది.

"ఇంకా వాళ్ళనుకూడా తీసుకురావాలా? ఇక్కడికి నేను రావటమే బేజా పని! నీవు పిల్లలతో నా గడప తొక్కావా? పండగకయినా మాధవరావు నిన్ను తీసుకొనివచ్చాడా? నేను ఏదో కన్నకడుపు పట్టలేక-వచ్చి చూసి పోదామని-ఏడాదికీ, ఆరు నెలలకూ సిద్ధమవుతాను, అభిమానం చంపుకొని." వెంకట్రామయ్యకు ఈ మాట లనేటప్పుడు ముచ్చెమటలు పోశాయి. ఆపాదమస్తకమూ కంపించి పోయాడు.

"బాబూ! ఆడపిల్లను అత్తవారింటికి పంపినతరువాత ఇక వాళ్ళ ఇష్టము. నీవు నీ ఇంటికి రమ్మన్నప్పుడల్లా వస్తుందా?" అన్నది.

"శేషూ! మాధవరావు ఊళ్ళోలేడా? కనబడదేమి ఇంట్లో?" అని అడిగి ఆమె ముఖము రెప్పవాల్చకుండా చూశాడు.

"ఇప్పుడు వారిని కంపెనీకి మేనేజరుగా తీసుకున్నారు. ఈ పని వచ్చినా దగ్గర్నుంచీ తరుచు బొంబాయి పూనా వెళ్తున్నారు. ఇప్పుడు వాళ్ళ పనిమీదనే పూనా వెళ్ళారు. మొన్న ఎవరో గుమాస్తా కాబోలు వచ్చి, ఒక నెల సెలవు పెట్టారని చెప్పాడు" అని తల ఎత్తకుండానే చెప్పింది.

కంపెనీ పనిమీద బొంబాయి పూనా తిరిగేవాడు, సెలవుపెట్టి, అక్కడేం చేస్తున్నాడు? తన కూతురిని మాయచేస్తున్నాడు. చెప్పగానే ఏ మాటలయినా ఆలోచన లేకుండా నమ్ముతుందా శేషు! చిన్నప్పుడు చాలా చురుకుగా ఉండేది, అతని పోకడలు తెలుసా దీనికి? అనుకొని, "శేషూ! విన్నావా, పిల్లలనీ తీసుకొని వెళ్ళాలని ఎన్నాళ్ళనుంచో ఆలోచన. ఇప్పుడు కష్టంమీద నాలుగురోజులు సెలవు తీసుకొని వచ్చాను. ఈ రోజుతో రెండురోజు లయిపోయినాయి. మనం రేపు సాయంకాలము బయలుదేరితేనే గాని నేను ఎల్లుండి ఆఫీసుకు చేరుకోను. వింటున్నావా?" అన్నాడు.

"ఆయన లేనప్పుడు నేను ఎట్లారాను? పిల్లలను తీసుకొని నీతోకూడా ఇల్లు తాళంవేస్తే ఆయన ఏమనుకుంటారు? బాబూ! మమ్మల్ని ఇక్కడే చూశావుగా! వస్తాలే, ఆయన రాగానే అందరం కలిసి వస్తాము" అని సర్ది చెప్పింది.

'ఇంకా ఆయన వస్తాడు, తనతో ప్రయాణాలు చేస్తాడు! వెర్రిపిల్ల! ఉత్త అమాయకురాలు' అనుకుంటూ వెంకట్రామయ్య పని ఉన్నట్లుగా బయటికివెళ్ళి కళ్ళు తుడుచుకొని లోపలికి వచ్చాడు.

* * * * *

మరునాడు వెంకట్రామయ్య భోజనాలయిన తరువాత మంచముమీద పడుకొని ఆలోచిస్తున్నాడు. ఎంత ప్రయత్నించినా నిద్ర రాలేదు. శేషు ఏ విధంగానూ ఉన్నసంగతి బయట పెట్టేటట్టు లేదు. తెలిసి చెప్పటంలేదో, తెలియక చెప్పటంలేదో, ఈ రెండు దినాలనుంచీ వెంకట్రామయ్యకు అర్థమే కావటంలేదు. తాను చెప్పితే నమ్ముతుందో, నమ్మదో? పైగా ఆయనమీద లేనిపోనివి చెప్పాడని మాట్లాడటంకూడా మానివేస్తే చేసేపని ఏమిటి? ఎన్నాళ్ళని ఇక్కడ ఒంటరిగా పిల్లలను పెట్టుకొని ఉంటుంది? ఎప్పటికయినా మాధవరావు వచ్చి వెళ్ళిపొమ్మని గోలచేస్తే ఆప్తు లెవరూ లేని ఈ ఊళ్ళో, బిడ్డలను తీసుకొని ఎటుపోతుంది? అడిగినా, కన్నతండ్రికి ఉన్న సంగతి చెప్పని ఇంత అభిమానముతో ఎట్లా బ్రతుకు

తుంది? పైకి ఏమీ తెలియనట్లు కనబడుతుంది గాని సునిశితబుద్ధిగల విశాల హృదయే? అమాయకంగా ఉన్నట్లే ఉంటుందికాని అత్యద్భుతమైన తెలివితేటలే ఉన్నాయి! కాని.... వెంకట్రామయ్య మధనపడుతూ, ఎట్లాగయినా తనకూతురుతో కాఫీ త్రాగేటప్పుడు ప్రసంగిద్దా మనుకున్నాడు. ఆ భయంకర రహస్యాన్ని కడుపులో పెట్టుకొని భరించలేడు.

శేషను పిల్లలిద్దరు పీడిస్తున్నారు తండ్రికోసము. వాళ్లను మాటలతో మరపించాలని సతమత మవుతున్నది.

"బాబూ! కాఫీ తీసుకో, నిద్రపట్టిందా?" అంటూ శేషమ్మ మంచానికి దగ్గరగా ఉన్న కుర్చీమీద కూర్చున్నది.

"అమ్మా! నేను సాయంకాలము బండికి వెళ్ళితీరాలి. నిన్ను వదలి వెళ్ళవలసిందేకదూ." తలవంచుకొని ఒక్కొక్కమాట నిదానంగా అంటున్నాడు.

"అప్పుడే వెళ్తావా బాబూ? పిల్లలు 'తాతయ్య' అంటూ తిరుగుతున్నారు. నాకయినా ప్రాణం లేచివచ్చినట్లుంది నిన్నుచూస్తే. ఉండు బాబూ నాలుగు రోజులపాటు" అన్నది గునుస్తూ శేషమ్మ.

"ఎట్లా ఉండనమ్మా? నీవు వస్తే కళ్ళకద్దుకొని తీసుకొని వెళ్తాను. పిల్లలిద్దరు ప్రయాణం అంటే సరదా పడుతున్నారు. నామాట వినవూ? బయలుదేరవూ?" దైన్యంతో బ్రతిమిలాడాడు.

"ఏమిటో బాబూ! ఇప్పుడు రాలేను. నా మనసంతా ఏమిటోగా ఉంటోంది బాబూ" అంటూ పెదవులు చప్పరించింది

"ఎందుకూ? నీకు ఏమయినా ఇబ్బందిగా ఉందా చెప్పు. డబ్బుకు ఇబ్బంది పడుతున్నావా? నాకు వ్రాస్తే నేను పంపనూ? నా దగ్గర ముఖమాటపడి అంతా దాచిపెట్టితే ఎట్లాగమ్మా? నీ మనసెందుకు పాడయిపోయింది చెప్పు? మొన్న పుట్టిన పిల్లవాడి కోసమా? ఇంత చిన్నతనంలో ఈ కాన్పులను ఎవరు ఆహ్వానించినట్లు?" విసుగువల్ల కలిగిన వైరాగ్యంకొద్దీ ముఖము చిట్లించాడు.

ఆ మాటలకు జీవకళలేని నవ్వు నవ్వింది శేషమ్మ.

"మనము ప్రకృతి సిద్ధమయిన వాటిని ఆక్షేపించే ఘనులనూ బాబూ! నా మనసును తొలిచివేసి, జీలుగు బెండును చేసిన విషయాలు వేరు. అసలు.... ఏమిటో నాకే అర్థముకాకుండా ఉన్నది. జీవితంలో కలిగే చిన్న చిన్న తపానులకు భయపడేదాన్ని కాదు నేను. కలిగినదానితో తృప్తిపడి, అందులోనే ఆనందం అనుభవించాలనే పద్ధతి గలదాన్ని. నేను కట్టుకున్న ప్రణయసౌధంచుట్టూ కారు మేఘాలు ఆవరించినట్లుగా అప్పుడప్పుడు తోస్తున్నది. ఆయన, ఏమిటో పర ధ్యానంగా, చికాకుగా ఉంటున్నారెందుకో!" అన్నది చిన్నబోయిన ముఖంతో, తలవంచుకొని.

"ఏమిటమ్మా శేషూ అది? నీతో మాటవరుసకయినా అనటంలేదూ అతను? అన్నట్లు అడుగ మరచాను. నాకు మొన్న స్టేషను దగ్గర ఒకాయన కనబడి 'ఎవ రింటికి వెళ్ళుతున్నా'రని అడిగాడు. నేను చెప్పాను. ఏమిటో మరి-మాధవరావును గురించి ఒకటి రెండు మాటలు చెప్పాడు. నాకే ఆశ్చర్యము వేసింది వింటే. మీతో బాగా పరిచయము ఉన్నవాడేటగా" శేషమ్మ వైపు రెప్పవాల్చకుండా చూస్తూ అన్నాడు.

"ఏమిటో పుకార్లు బాబూ. నేను వినలేకుండాఉన్నాను." ముఖం సాంతము ప్రక్కకు త్రిప్పుకున్నది అభిమానంకొద్దీ.

"అయితే శేషమ్మా! నీవు నిదానంగా విచారించు. ఊళ్లో ఉన్న పుకార్లు- మీ ఆయన పరధ్యానము-రెండూ కలిపి చూడు నీకే తెలుస్తుంది." అంటూ ఆమె ముఖం తదేకదీక్షతో చూశాడు.

"ఇందుకే బాబూ, నేను ఎవరితోనో చెప్పనిదీ, నీ దగ్గరకు రమ్మంటే రానిదీను. లోకులు కాకులు, సహృదయత్వం ఎవరికీ లేదు. ప్రతివాళ్ళనూ అనుమానించి, చెడిపోయినారని ధృవపరుస్తారు. బాగుపడే అవకాశమున్నా, బాగుపడ నివ్వకుండా.... ఇంకా.... క్రిందికి, పాతాళలోకానికి అణగద్రొక్కివేస్తారు. ఛీ! ఏం లోకము?" కోడెత్రాచులాగ చర్రుమన్నది

ఇక తానేమి మాట్లాడగలడు! ఎక్కడికక్కడ నోరు మూస్తున్నది శేషమ్మ.

"బాబూ, నీవూ సందేహిస్తున్నావా ఆయనను? ఆ.... నమ్మే ఉంటావు వీళ్లు వాళ్లు చెప్పినవన్నీను. నేనుమాత్రం పుకార్లను నమ్మలేను! నమ్మను! బెల్గాంలో ఆయన ఉన్నప్పుడు నాకు వ్రాసిన ఉత్తరాలలో ఆయన హృదయమంతా కరగించి పోశారు. వాటి రచయిత-ఆవ్యక్తి-నన్నిట్లా మోసగిస్తారని ఎట్లా ఊహిస్తాను? ఉదయభాస్కరుడూ నీరజమూ ఒకరినొకరు వీక్షించుకుంటూ, వికసించుకుంటూ ప్రకతిరంగంలో పందేలు వేసుకొని పరుగెత్తుతున్నట్లుగా ఉండే మా యిద్దరి అనురాగము ఈనాడు గగనప్రసూనవాదమయిందా? అబ్బ! నా తల తిరిగిపోతున్నది. బాబూ, నన్నెందుకు అంత గారాబంగా పెంచావు? నాలో ఆత్మ గౌరవము ఎందుకు వృద్ధికానిచ్చావు?" తలను రెండు చేతులతో పట్టుకొని కళ్లు మూసుకున్నది.

"నమ్మక చేసేదేమిటి? తెల్లముఖము వేసుకొని ఆయన ఇంకా వస్తాడని ఎదురుచూస్తానంటావా? మీ యిద్దరి అనురాగమూ గగనప్రసూనవాదమయిం దనుకుంటున్నావు నీవు-కాని ఆ విషయము తలచినకొద్దీ కాకదంతపరీక్షగా మారుతుందని నా అనుమానము. నా బాధకొద్దీ ఉన్నమాట అనేస్తున్నాను క్షమించు" అల్లుడిమీద కోపముకొద్దీ అన్నాడు కాని కూతురిని చూసేసరికి దుఃఖము పొంగిపోయి, ఆ సముద్రానికి చెలియలికట్ట లేదా అనిపించింది.

"అమ్మా నా మాట విను. నీ బాధ నేను చూడలేకుండా ఉన్నాను. నాలుగు రోజులపాటు నా దగ్గర ఉందుగాని రా" అన్నాడు.

తలవెంట్రుకలు చేత్తో ముడి వేసుకుంటూ "బాబూ. నాలుగు రోజులలో నా మనసు సర్దుకుంటుందా? నీ వెర్రిగాని?" శూన్యంలోకి చూస్తూ అన్నది.

వెంకట్రామయ్యకు పితృ హృదయంలోనుంచి వేదన పుట్టుకొస్తోంది. ఆవేదన కోపంగా మారుతున్నది.

"శేషూ, ఎక్కడోఉన్న మాధవరావుకోసం ఇక్కడ చిన్న పిల్లలను పెట్టుకుని ఉంటావా ఒంటరిగా? నా కిష్టంలేదు".

శేషు మూతి ముడుచుకున్నది. ఎంత తండ్రి అయినా తమ బంధాన్ని తీసి పారేస్తూ మాట్లాడుతుంటే ఆమె సహించలేకపోతున్నది.

మధ్యాహ్నం భోజనాలయిన తరువాత పడుకున్న శేషు ఎర్రగా జ్యోతుల్లా ఉన్న కళ్లతో తండ్రికి కాఫీఇచ్చి వెళ్లి మంచంమీద పడుకున్నది.

వీధి అరుగుమీద కూర్చుని కూతుర్ని గురించే ఆలోచిస్తున్న వెంకట్రామయ్య పిల్లల ఏడుపు విని లోపలికి వెళ్ళాడు.

శేషు మంచంమీద అడ్డంగా పడుకునుంది. పిల్లలు ఏడుస్తున్నారు.

వెంకట్రామయ్య వెంటనే డాక్టర్ని తీసుకు వచ్చి చూపించాడు. మందులు ఇస్తాడు. రోజూవచ్చి చూస్తున్నాడు డాక్టరు. కాని జ్వరం వస్తూనే ఉంది. వెంకట్రామయ్య సెలవును పొడిగించాడు.

"చాలా రోజులనుంచీ ఒంట్లో జీర్ణించుకుపోయిందండీ మలేరియా. దీన్ని అశ్రద్ధచేయకూడదు" అని మరొకసారి హెచ్చరించి వెళ్లాడు డాక్టరు. ఈ దెబ్బతో నిశ్శేషంగా జ్వరాన్ని వదిలించాలి. జీవితంలో తనకు గలిగిన వైరాగ్యంవల్ల, ఆరోగ్యముమీద అశ్రద్ధ చూపెట్టి ఆత్మహత్య చేసుకోవాలని చూస్తున్నదా శేషమ్మ! మరి పిల్లలగతి?

ఆ జ్వర తీవ్రతలో ఎన్నో విషయాలు పలవరించేది శేషమ్మ మాధవరావు మాట ఏమైనా వస్తుందేమోనని వెంకట్రామయ్య చెవులు దోరగిలపెట్టుకొని వినేవాడు, కాని పల్లెత్తు మాటయినా వినవచ్చేది కాదు.

ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేయగా ఏడోనాటికి శేషమ్మకు జ్వరము తగ్గింది. కాని మాట ఖావిలోనుంచి వస్తున్నట్లుగా ఉంది! రోగి చాల నిస్త్రాణ పడిపోయింది.

ఆ రోజు మధ్యాహ్నము శేషమ్మకు పూనానుంచి ఒక ఉత్తరము వచ్చింది. ఆ స్థితిలోఉన్న శేషమ్మకు మాధవరావు దగ్గర్నుంచి వచ్చిన వుత్తరము చూపటము ఇష్టములేకనూ, అసలు కథ ఏమిటో కనుక్కుందామన్న కౌతుకంతోనూ బయట వరండాలో నిల్చుని కవరు చింపి చూశాడు తండ్రి.

"శేషూ,

వ్యవహారము చాలా చిక్కుపరిస్థితికి వచ్చినందువల్ల నేను ఇంకా కొంత కాలము ఇక్కడ ఉండవలసి వస్తుంది. నీవు పిల్లలను తీసుకొని మీ నాటుగారింటికి వెళ్లు అన్ని సంగతులు. వివరంగా తరువాత వ్రాస్తాను.

నీ క్షేమం కోరే

పూనా మాధవరావు

ఇంకా శేష క్షేమంకోరే మాధవరావేనా ఆయన? వ్యవహారమనీ చిక్కులనీ దాన్ని మధ్యపెట్టి నలిపి చంపుతున్నాడు! సరిగా యముడే దాని ప్రాణానికి. ఒక్కసారే పెళ్లి చేసుకున్నానని ఏడవకూడదూ? ఈ ఉత్తరము చూస్తే శేష ప్రాణం ఉంటుందా?

ఆ రోజు ఉదయము కాఫీ త్రాగిన తరువాత శేషమ్మ కెదురుగా కుర్చీలో కూర్చుని, "శేషూ నీవు ఇంత తొందరలో తేరుకుంటావని అనుకోలేదమ్మా. ఒక రోజు నాకు అధైర్యముతోచి మాధవరావుకు టెలిగ్రాము యిద్దామనుకున్నామ గాని డాక్టరుగారు వద్దన్నారు. ఇంతకూ మా అదృష్టం బాగుంది" అని దానికేమని సమాధాన మిస్తుందోనని చాలాసేపు ఆమె ముఖంవంక చూస్తూ ఆగాడు.

"నావంటి వాళ్లకు చావు వస్తుందా బాబూ? నేను మొండిదాన్ని. మృత్యువును జయించాను!" అన్నది విరక్తితో శేషమ్మ.

అమ్మాయీ, నీవు జ్వరతీవ్రతలో ఉన్నావని చూపించలేదు. నీకొక ఉత్తరము వచ్చింది పూనానుంచి. తీసుకో" అని కూతురి చేతిలో పెట్టాడు వెంకట్రామయ్య.

నీరసంగా ఉన్న శేష చేతులు వణికాయి ఉత్తరం చదువుతుంటే. కళ్లలో కాంతి తగ్గింది. ముఖం పేలవమయిపోయింది.

వెంకట్రామయ్య ఆమె నోటివెంటి ఏమాట వస్తుందో వినాలని చూస్తున్నాడు.

"అమ్మా. శేషూ '

కళ్లు మూసుకుని గోడకు తలానించి బరువుగా నిట్టూరుస్తూన్న శేష చటుక్కున కళ్లు తెరుచుకుని కనుబొమలు ముడిచి "బాబూ. ఈ ఉత్తరంతో నా మనసు మారుతుం దనుకున్నావా? చెడి పుట్టింటికివస్తే గౌరవ మేముంటుంది బాబూ? నే నిక్కడికివస్తే నాకూతుర్ని అల్లుడు వదలిపెట్టాడని నలుగురికీ చెప్పుకుని కళ్లు తుడుచుకుంటావా? ఆ స్థితి నీకు రానివ్వను" ఉద్రేకంతో మాట్లాడినందువల్ల శేషకు ఒళ్లంతా వణికినట్లయింది. కళ్లు మూయగానే కన్నీళ్లు జలజల రాలాయి.

ఆ స్థితిలో కూతుర్ని చూసిన వెంకట్రామయ్య గుండెనొప్పితో కుర్చీలోనుంచి ఒరిగి కిందికి జారాడు.